

Referat - Rådsmøte 23. november 2022

Tid: Kl. 13.00–16.30

Sted: Nationaltheateret konferansesenter, Haakon VII's gate 9, 0161 Oslo

Til stede:

Berit Brørby (leder), Anne Gamme (KS), Stian Slotterøy Johnsen (Frivillighet Norge), Anne-Cecilie Kaltenborn (NHO Service og Handel), Hans Christian Sandlie (OsloMet), Line Gaare Paulsen (IKT Norge), Sigbjørn Spurkland (Husbanken), Osmund Kaldheim (Husbanken), Jan Davidsen (Pensjonistforbundet), Arne Halsås (Pensjonistforbundet), Ingvild Kjerkol (HOD), Sandro Moe Melgard, (HOD), Kai Steffen Østensen (HOD),

Forfall:

Jostein Jones (KS), Aina Strand (HOD)

Sekretariat:

Wenche Halsen, Ingrid Kjøhler Knutsen, Tina Kjensli Dyrseth

1. Godkjenning av innkalling og sakliste

Ingen merknader.

2. Godkjenning av referat fra møtet 24. oktober 2022

Ingen merknader.

3. Besøk av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Rådsleder innleder, og presenterer rådets arbeid og medlemmer. Wenche Halsen, leder av Senteret for et aldersvennlig Norge gir en kort introduksjon til senterets rolle og arbeid.

Deretter blir ordet gitt til rådsmedlemmene som hver for seg kort presenterer utfordringer og tiltak i utviklingen av et aldersvennlig samfunn sett fra sin organisasjon.

Statsråden ser viktigheten av arbeidet i rådet, og mener sammensetningen av rådesmedlemmene er god med tanke på mandatet som er gitt. Hun kommenterer på enkelte av innspillene som er løftet av de ulike rådsmedlemmene, og ser dette i sammenheng med arbeidet som blant annet vil ligge i Bo trygt hjemme-reformen. Hun presiserer også at denne reformen vil være tverrdepartemental. Videre vil det naturlig nok bli en diskusjon om virkemidler og prioriteringer i reformen gitt statsbudsjettet.

Rådet vil gi en status for sitt arbeid i 2022 i en egen rapport som oversendes statsråden på nyåret.

4. Saker til behandling

Sak 16/22: Oppdatering siden sist – besøk statssektretær i kommunal- og digitaliseringsdepartementet (KDD)

Rådsleder og leder av sekretariatet har vært i møte med statssekretær Gunn Karin Gjul i KDD. Tema har var aldersvennlige kommuner og innspill til handlingsplan "Digital hele livet". IKT-Norge ved rådsmedlem Line Gaare-Paulsen sitter i arbeidsgruppen. Pensjonistforbundet sitter i referansegruppen. Etter egen henvedelse til KDD er også Senteret for et aldersvennlig Norge ved leder, Wenche Halsen, deltaker i referansegruppen.

KDD har sendt arbeidsgruppen et utkast til handlingsplan. Sekretariatet vil ettersende denne til medlemmene i rådet. I det videre arbeidet med handlingsplanen skal det nå gjennomføres to møter i referansegruppen. Utkast til r-notat skal være klart i februar 2023. Midler til handlingsplanen kommer tidligst i 2024.

Det åpnes for spørsmål og kommentarer. Dersom medlemmene i rådet har kommentarer til utkastet av handlingsplanen, må det sendes skriftlig til sekretariatet innen mandag 28. november. Gaare-Paulsen ber om at eventuelle innspill videresendes til henne.

Sak 17/22 – Sertifisering av aldersvennlige kommuner v/ Berit Brørby

Rådsleder ønsker diskusjon om det bør jobbes for en sertifiseringsordning av aldersvennlige kommuner. Kriterier og målbare mål – hvilke fire – fem mål må være oppfylt for at en kommune skal kunne kalle seg aldersvennlig?

Det åpnes for diskusjon med bakgrunn i at kommunene skal arbeide for å være aldersvennlige, men at det er noe uklareheter hva det betyr i praksis?

En god diskusjon i rådet om både mulige metoder og gjennomføring. Det er en enighet om at de gode eksemplene på tiltak og innsats som bidrar til en aldersvennlig samfunnsutvikling i større grad bør løftes frem. Både rammeverk knyttet til sektorer og en egen aldersvennlig pris blir diskutert. Det er også behov for å skaffe oversikt over hva andre land har gjort med tanke på sertifisering og måling. Samtidig mener rådet at en eventuell sertifisering rettet mot kommunen blir for snevert. Rådet bør finne en løsning som synliggjør at aldersvennlig ikke kun er kommunens ansvar – men samfunnet i sin helhet.

Det besluttes at saken diskuteres på nytt i rådsmøtet 8. februar 2023. Osmund Kaldheim vil frem til da se på hvordan et mulig rammeverk for aldersvennlige boliger kan se ut. Ved behov vil også andre rådsmedlemmer kunne bli spurt om å sende forslag til rammeverk for måling av aldersvennlig innenfor sine sektorer, som et utgangspunkt for en videre diskusjon.

Sak 18/22 – Demografiendringene og vekst i privat tjenesteyting v/Anne-Cecilie Kaltenborn

Som en oppfølging av sak 14/22, der rådsmedlem Kaltenborn presenterte hvordan NHO ser behovet for vekst i privat tjenesteyting gitt demografiendringene, og hvordan det offentlige kan stimulere til utvikling av enkle servicetjenester som er viktige for at eldre kan bo lenger hjemme. I presentasjonen ble det fremtatt at dagens marked, i stor grad baserer seg på ulovlig virksomhet. Kaltenborn er bedt om å spesifisere hvor mange nye, lovliggjorte tjenesteleverandører som har etablert seg i markedet de siste årene.

Kaltenborn undersrteker at det er vanskelig å kvantifisere dette. Hun peker videre på vi ikke har en moden bransje for tjenester i hjemmet. Fra næringslivets side er det likevel tre bransjer der det kan komme nyetableringer:

- **Handel:** alt fra elektrokjeder til møbel og virksomheter med bredt vareutvalg svarer at de ønsker å etablere tjenester som en del av sin leveranse.

- **Renhold, vaktmestertjenester, hagepleie:** de fleste svarer at de ikke tar steget inn i privatsegmentet.

- **Privat omsorg og bemanning:** ser at det er et segment, men det blir ikke noe stort omfang i privatmarkedet.

Kaltenborn peker igjen på at det er behov for å utrede en ordning med subsidierte lavterskeltjenester.

Sak 19/22 – Erfaringer og evaluering av konferansen Sammen for et aldersvennlig Norge v/Wenche Halsen

Wenche Halsen innleder med en oppsummering av deltakerevalueringen fra den nasjonale konferansen Sammen for et aldersvennlig Norge 25. oktober 2022. Den viser at senteret og rådet sammen har skapt en møteplass som tiltrekker både ledere i private og offentlige virksomheter, ledere i kommunen og fylkeskommunen, samt representanter fra frivilligheten. Det faglige innholdet treffer på tvers av sektor og bransje. Samtidig har over 93 prosent av de fysiske deltakerne knyttet nye kontakter som vil være nyttige for deres arbeid fremover.

Det åpnes for tilbakemeldinger på årets konferanse, samt innspill til neste års konferanse. Det ønskes en diskusjon på om konferansen kan være en arena for mulige oppspark til Kommune- og fylkestingsvalget i 2023.

Flere temaer blir løftet frem som viktige, samtidig legges det til at Trondheim kan være en mulig lokasjon både med tanke på tiltrekke seg publikum fra andre geografiske områder. Trondheim er også Europas frivillighetshovedstad i 2023.

Det besluttes at konferansen ikke skal være en arena for oppspark til Kommune- og fylkestingsvalge i 2023. Det vil diskuteres i neste rådsmøte hva dette skal være. Sekretariatet tar innspillene fra rådet med seg i videre planlegging av konferanse, både med tanke på tidspunkt og innhold.

Sak 20/22 – Erfaringer fra test av opplæringsopplegget til Eldrerådene, og veien videre /v Wenche Halsen

Halsen gir en kort oppsummering av piltoen som nå er gjennomført med eldrerådsrepresentanter i Vestfold og Telemark. I statsbudsjettet for 2023 er det foreslått 5 millioner kroner til opplæringen, som skal skje i samarbeid mellom rådet, Senteret for et aldersvennlig Norge, KS og Pensjonsitforbundet.

Det bes om en avklaring i forbindelse med KS sin oppdatering av folkevalgtprogrammet. Enighet om at det er viktig å holde dialogen slik at opplæringstilbudene kan utfylle hverandre.

5. Orienteringer

Det ble gitt orienteringer om:

- Stortingsmelding om levekår i byer og byområder
- Gjennomførte og planlagte møter for rådsleder. Møteoversikt er sendt med sakspapirer til møtet. Rådsmedlemmer vil kunne bli spurt om å delta i utvalgte møter.

6. Eventuelt